

به یاننامه کۆمهله کاری دادپهروههری تاوانهکان – هاوپهیمانی قهرهبووکردنهوهی دادپهروهانه به بۆنهی رۆژی یهکیتی ئهوروپا دژ به بن سزایی له تاوانهکانی جینوساید، تاوانی جهنگ و تاوانی دژ به مرؤفایهتی.

23 رێبهندان 2025

“عیراق ئه شوپنهیه که تیرۆر دهستی پێکرد بۆ ئیمه ئیزدیهکان، ئه شوپنهیه که زۆرینهی سهرکردهکانی داعشی لێ دهڕچوه. لهوێش کوشتیانیان یان دهستگیریان کردین. ئهگەر ئهندامانی داعش له عیراق دادگایی نهکړین، ئهوا له کوو دادگهی دهکړین؟ گرنه دادوهه له عیراق جیبهگریته، تهنها دواي ئهوه ئیمه دلنایی به وهلاتهکهمان دهگهڕیتهوه. ههشت ساڵه چاوهڕێی ئهم دادوههیه دهکین، تا کهی دهیته چاوهڕێبکهین؟”

— تۆری رزگاربووانی ئیزدی

لهم رۆژه گرنهگا، رۆژی یهکیتی ئهوروپا دژ به بن سزایی بۆ تاوانهکانی جینوساید، تاوانی جهنگ و تاوانه دژ به مرؤفایهتی، کۆمهله کاری دادپهروههری تاوانهکان له ناو هاوپهیمانی قهرهبووکردنهوهی دادپهروهانه (C4JR) دووپاتی ئهکاتوه که پابهنده به کوتهایی هینان به بن سزایی داڕێژکردنی داد بۆ رزگاربووانی تاوانه قیزهونهکان له عیراق.

نزیکهی ده ساڵ تێپهڕیوه لهو کاتهوهی داعش تاوانی فراوان و سیستماتیکی بهرامبهر خهڵکی سقیل له عیراق کرد، که تاوانی جینوساید، تاوانی جهنگ، و تاوانی دژ به مرؤفایهتی دهگرتیهوه. بهلام تاكو ئهمرو، عیراق هیشتا نهگهیشته به چوارچۆیهیاسایهک که رێگای دهبات ئهم تاوانانه بهپێی یاسای نیودهولتهی مامهلهی لهگهڵ بکریته. وه پرۆژه یاسای تاوانه نیودهولتهیهکان تا ئیستا چاوهروان کراوه، و ئهمه بۆشاییهکی ئازاردهری بهجیهیشتوو له رێگهی دادگهی کردنی تاوانهکان.

بهلام داد به تهنها به یاسا بهدهست نایهت، داد پێویستی به بهشدارییهکی کارا و راستهوخۆی رزگاربووان ههیه. دهیته دهنگ و ئهموون و چاوهروانییهکانیان بکریته بنهمای ههموو قوناعی پرۆسهی دادگهی، له لیکوڵینهوه تا دادگا و دواتر. رزگاربووان تهنها بێنهرانی میژوو نین. بهلکو خاوهن مافن و مافیان ههیه بۆ گهیشتن به راستی، داد و گهڕاندنهوهی مافیان.

لهم رۆژه، هاوپهیمانی C4JR بانگهشه دهستهلاتدارانی عیراق دهکات بۆ:

- به خیرایی پهسهندکردنی پرۆژهی یاسای تاوانه نیودهولتهکان.
- دلنایی له رێگهیی که سهنتهری له رزگاربووانه، به رێگهکان به بهشدارییهکی تهواو و چالاکی رزگاربووان، لهگهڵ مافیان له سکالا تومارکردن، شایهتخالی و بیستنیان له دادگا، به گونجایی به پێی رێنمایی هاوپهیمانی C4JR سهبارته به مهکانیزمی دادگایی کردنی تاوانهکانی داعش له عیراق.

بن سزایی بهردهوامبوونه له ئازار. داد پێدانی یهکهه ههنگاوه بۆ چارهسهری و داهاووییهکی ئاشتیانتهتر. عیراق نابێت ئهمه لهدهست بدات بۆ پیشاندانی بۆ جیهان که پاش رووداوه تاریکهکانیش، گهیشتن به دادپهروهه پێویسته ومومکینه.